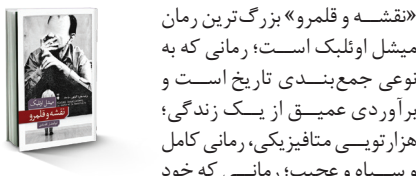

رمان

نقشه و قلمرو

«نقشه و قلمرو» بزرگ‌ترین رمان میشل اونلیک است؛ رمانی که به نوعی جمع‌بندی تاریخ است و برآوردی عمیق از یک زندگی؛ هزار تویسی متفاوتیکی، رمانی کامل و سیاه و عجیب؛ رمانی که خود نویسنده معتقد است با قلمروهای روایی متفاوتش یکی از پیچیده‌ترین ساختارها را در بین متن‌هایش دارد. اونلیک در نقشه و قلمرو با ترسیم دقیق پیشرفت اجتماعی یک هنرمند و گنجاندن خود در کتاب و برهم زدن این حضور، آرام می‌گیرد.

میشل اونلیک، پدیده بزرگ ادبیات فرانسه، تنها نویسنده‌ای است که توانسته به این اندازه از تاریخ دنیای ما پرده بردارد و تنها نویسنده فرانسوی است که در این سال‌ها موفقیت جهانی در چنین ابعادی برخوردار شده اما تاوانی سخت نیز پرداخته است: همان قدر که چون ستاره‌ای واقعی ستایش می‌شود، منقور هم هست و بی‌رحمانه نقد شده است.

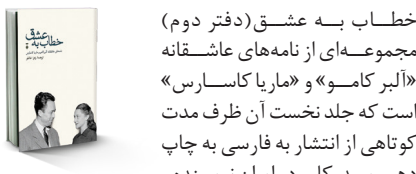
او از معدود نویسندگانی است که از اسمش صفت ساخته‌اند و سبکی خاص ابداع کرده است: زیبایی‌شناسی غم‌زده و کمابیش غریبی که تنها به جهان رمان‌هایش محدود نمی‌شود. میشل اونلیک سال ۲۰۱۰ جایزه ادبی گنکور را به‌خاطر خلق رمان «نقشه و قلمرو» به‌دست آورد. پیش از اعطای این جایزه، کتاب او از فروش ۲۰۰ هزار نسخه‌ای در فرانسه برخوردار شده بود.

«نقشه و قلمرو» نوشته میشل اونلیک را ابوالفضل‌الله‌دای به فارسی برگردانده و به تازگی از سوی نشر نو در ۲۷۶صفحه، به بهای ۱۱۰هزار تومان منتشر شده است.

<div style="background-color: #f06292; padding: 2px 5px; display: inline-block;">فلسفه</div>
<div><div></div>نهیلیسم</div>
<p>منشأ مهم ترین مشکلات زندگی معاصر در نهیلیسم و منطق ناسازگاروار آن است که هم‌زمان هم مخرب اجتماع است و هم تکوین‌کننده‌اش.بااین حال، جای شگفتی است که در نظر به اجتماعی، نهیلیسم موضوعی است که به اندازه کافی بررسی نشده‌است.کتاب «نهیلیسم» شرح نظام‌مندی از ۴ شکل نهیلیسم یعنی واقعیت‌گریزی، نهیلیسم رادیکال، نهیلیسم منفعل و «نهیلیسم کامل» به‌دست می‌دهد و به‌صورت مشخص روی سنتز منفصل میان نهیلیسم منفعل (نفی خواست) و نهیلیسم رادیکال (خواست‌نفی)، میان لذت‌جویی / سردرگمی که صفت بارز فرهنگ سیاسی معاصر است و فرهای نوظهور نومیدی و خشونت به‌عنوان واکنش به آن تمرکز می‌کند،این کتاب در ۳ سطح با نهیلیسم سررو کار دارد. نخست به تبارشناسی و پیامدهای نهیلیسم می‌پردازد که بعد از آن یک ضمیمه تشریحی مبتنی بر تحلیل فیلم قرار دارد. بعد روی امر «جتماعی» تمرکز می‌کند که نهیلیسم را به سرمایه‌داری و سیاسیات و تروریسم ربط می‌دهد. ضمیمه تشریحی دیگر استدلال‌های نظری کتاب را از طریق تحلیل داستان‌های میشل اونلیک باز می‌کند. «نهیلیسم» نوشته بولنت دیکن با ترجمه فرهاد اکبرزاده را نشرنو به تازگی منتشر کرده است. این کتاب ۲۵۵ صفحه‌ای به بهای ۸۷هزار تومان منتشر شده‌است.</p>

خاطره‌نگاری ادبی

خطاب به عشق

خطاب به عشق (دتر دوم) مجموعه‌ای از نامه‌های عاشقانه «آلبر کامو» و «ماریا کاسارس» است که جلد نخست آن ظرف مدت کوتاهی از انتشار به فارسی به چاپ دهم رسید. کامو در ایران نویسنده و متفکری نام‌آشنا و تأثیرگذار بوده و هست، اما ماریا کاسارس، باز یگر کمترشناخته‌شده‌ای است. زنی اسپانیایی با عشقی شگفت به کامو. عشق آنها با فراز و نشیب‌های بسیار جلو می‌رود و به بلوغ می‌رسد. گیاهی که بالیده، نابالیده با مرگ ناگهانی کامو از بر و بار دادن بیشتر بازی می‌ماند.

زهر خانلو، مترجم کتاب در مقدمه می‌نویسد: «گروهی جلد نخست این کتاب را اولین ترجمه به زبانی از زبان‌های دنیا دانستند. چه درست باشد چه نه، فرق چندانی نمی‌کند. مهم بزواک صدای عاشقانه آلبر کامو و ماریا کاسارس در زبان فارسی بود که رقم خورد؛ مهم شناختن ابعاد دیگری از شخصیت این هر دو نویسنده و هنرمند بزرگ بود که حاصل شد. در این کوشش خطاها و کاستی‌هایی نیز رخ داد که با تذکر هر خواننده تیزبین و همدل برطرف شد و اکنون خوشدل ترم که متن بی‌سرت‌تر از هر زمانی خوانده و بازخوانده می‌شود…»

امیدوارم که دفتر‌های سوم و چهارم بسا فاصله کمتری به‌دست خوانندگان و همراهان این نامه‌ها برسد تا هرچه زودتر مجموعه کامل‌شان در کتابخانه‌ها بنشیند.»

خطاب به عشق؛ دفتر دوم، با زیر عنوان نامه‌های عاشقانه آلبر کامو و ماریا کاسارس را زهرا خانلو به فارسی برگردانده و به تازگی از سوی نشر نو در ۶۷۴صفحه، به بهای ۲۳۰هزار تومان منتشر شده است.

فرهنگ

روایت جنایات جنگی ضدانقلاب

کیانوش گلزارراغب، نویسنده کتاب «برده‌سور» در گفت‌وگو با همشهری از سه‌گانه زندان کوموله می‌گوید

چون نوجوان بودم و نمی‌توانستم تشخیص درستی بدهم و از خدادادمطلق، راوی کتاب برده‌سور، مشورت گرفتم.

فرار امیر سعیدزاده در کتاب «عصرهای کریسکان»
را داریم از زبان راوی کتاب جدید شما، عبدالله خدادادمطلق. آیا خط داستانی مشترکی این آثار را به هم مرتبط می‌کند؟

چون زندان کریسکان در برده‌سور بود طبیعتا بخش مشترکی بین هر ۳کتاب شنام، عصرهای کریسکان و برده‌سور درباره فرار امیر سعیدزاده است، در شنام من خاطراتم را از زاویه‌دید خودم می‌گویم و به ماجرای فرار می‌پردازم و تا جایی را روایت می‌کنم که او فرار می‌کند، در عصرهای کریسکان خود سعیدزاده فرار را از دید خودش روایت می‌کند و ما بعد از فرار، ماجراهایی را داریم که بر او گذشته است. در برده‌سور هم بخشی از خاطرات برمی‌گردد به زمان فرار او و اینکه من عبدالله خدادادمطلق مشورت می‌گیرم برای فرار؟

معلم سوودی برایش ندارد بعد از ۳۰ماه اسارت آزادش کرد. در این ۳۰ماه زندانی ۴گروه ضدانقلاب شد؛ کوموله، دمکرات، و سوسیالیست‌های عراق.

یادداشتی بر رمان «لطفاً منتظر بمانید» نوشته جهانگیر شهلایی

داستان آشنای اتاق سیزده

<div style="background-color: #f06292; padding: 2px 5px; display: inline-block;">یادداشت</div>
<p>احسان منصف خوش حساب نویسنده و منتقد ادبی</p>

در روزگاری که انسان عادت به انتظار و در صف ماندن دارد جمله «لطفاً منتظر بمانید» آشناست. منتظر می‌مانم تا جوابی بگیریم، وارد مکانی ششوم یا نوبت‌مان در صف اتوبوس یا پشت خط تلفنی برسد. وقتی نوبت‌مان رسید او سد اپراتور شد،میدم. برای گرفتن جوابی یا گفتن شکایتی تلفن وصل می‌شود. این شاید ایده خامی باشد از رمان «لطفاً منتظر بمانید» نوشته جهانگیر شهلایی که اخیراً از سوی نشر صاد منتشر شده است. شهلایی، قیلارمان دیگری به نام «کادنگو» را روانه پیشخوان کتابفروشی‌ها کرده بودو درحالا در دومین رمان خود؛ «لطفاً منتظر بمانید» روایتگر یک روز کاری در سازمان است که احتمالاً اکثر ما روزانه و شاید حتی برای یک روز در زندگی‌مان با آن مواجه شده‌ایم. در رمان اخیر شاهد اتفاقی در طبقه دوم آذراه‌ای با بخش‌های مختلف که ۴پارتور هر روز صبح تلفن تلفن‌های خود خواهند نشست تا منتظر پاسخگویی به سوالات و مشکلات بخشی از جامعه‌ای باشند که با دیگر قسمت‌های این اداره نیمه‌خصوصی سرسروکار دارند. قسه از جایی شروع می‌شود که «عادل»، برای استخدام به جای آقای «مردی» وارد اداره می‌شود. آقای مردی که بعد از سال‌ها رشد بدون در اتاق سیزده به‌خاطر مشکلاتی به نشانه تنبیه ناگفته‌ای فرار است به بخش کوچک‌تری از این اداره در مکان دیگری نقل مکان کند،رفته است و عادل جای او را می‌گیرد. عادل در روز اول کاری‌اش شاهد مهم‌ترین روز این است. شاهد انجام عدالت توسط کارمند دیگری به‌اسم تبسم. در اتاق سیزده ۲خام دیگر هم مشغول به کار هستند، ملیحه و نهال که رتیزی بیرون با آن مواجه شده‌ایم. در رمان اخیر شاهد به سلسله مراتب رئیسی در طبقه بالا دارم. همه اتفاقات قسه حول محور طرح توطئه‌ای می‌چرخد که در یک روز به گوش تبسم می‌رسد. او که تقریبانقش اصلی قسه‌است در یک لحظه و یک آن تصمیم می‌گیرد کاری انجام بدهد که تاالان انجام ندهاده‌است. اگر بخواهم هدف قسه را بی‌آنکه همه آن لوبرود بگویم شاید، بهتر است مثالی بزنم. در یک روز که در خیابان مشغول حرکت به سمت مقصد هستید، ناگهان می‌بینید ماشینی کنار خیابان خراب است. شما در کنار هزاران نفر دیگر این صحنه را می‌بینید و ممکن است به‌خاطر عجله، بی‌اهمیتی، مشکلات شخصی‌تان از کنار این اتفاق عبور کنید به‌امید اینکه مسئله مهمی نیست. احتمالاًنوی‌روز روشن در نفر کسی هست که به داد آن فرد برسد. در بین همه این عبورها یک نفر می‌ایستد و کمک می‌کند. دختری که با دلیلی که فقط خودش می‌داند، آن یک نفر در این رمان تبسم است. دختری که در مقدمه با شماره صفر از روایت اینطور معرفی شده‌است «به‌غایت معمولی، معمولی معمولی».

کتاب «برده‌سور» سومین اثر از سه‌گانه زندان کوموله به قلم کیانوش گلزارراغب است. او خودش از زندان کوموله و کتاب «عصرهای

کریسکان» و براساس خاطرات امیر سعیدزاده با همین فضا نوشته است. کتاب برده‌سور که این سه‌گانه را کامل می‌کند هم، به تازگی مانند ۲کتاب دیگر توسط نشر سوره‌مه‌ر به چاپ رسیده است. این مجموعه سه‌گانه روایت ۳فرد گرفتار در دستان کوموله است که تجربیات گوناگونی را پشت سر می‌گذارند؛ از شکنجه و دیدن اعدام هم‌بندی‌ها تا فرارهای یافرجام آزادی و حقوق بشری می‌گویند، چیزی جز حرف‌های پوچ و لافق‌ه زبان نیست و آنها نه تنها نظامیان که غیرنظامیان را هم شکنجه و اعدام می‌کردند. با کیانوش گلزارراغب درباره کتاب برده‌سور گفت‌وگو کرده‌ایم. او معتقد است: راوی کتاب برده سور، معلم است و یکی از اهدافم برای نوشتن این کتاب پاسداشت مقام معلم است که برای تدریس و تعلیم و تربیت رفتند و بدون هیچ گناهی شهید شدند.

چون نوجوان بودم و نمی‌توانستم تشخیص درستی بدهم و از خدادادمطلق، راوی کتاب برده‌سور، مشورت گرفتم.

عصرهای کریسکان
در نهایت به‌تنهایی انجام می‌شود. ما در کتاب «برده‌سور» اما باز هم روایت فرار و کندن تونل و… را داریم. چه زمانی عبدالله خدادادمطلق قصد فرار می‌کند؟

او چندباری اقدام به فرار کرد که همه آنها ناکام ماند. یک فرار اصلی داشت از زندان کوموله که در راه گرفتار دمکرات‌ها شد. دوباره در درگیری بین کوموله و دمکرات فرصت را مناسب دید و فرار کرد اما باز دستگیر شد. یکبار هم که در زندان دمکرات‌ها بسود و زندان مجباران شد، فرصت برای فرار کاملاً مهیا شد و می‌توانست برود و دستگیر هم نشود اما به‌خاطر امداد و نجات هم‌بندی‌هایش که زیر آوار مانده بودند، پسیمان شد. یک‌مرتبه هم بعد از فرار سعیدزاده چون فضا آماده بود، می‌خواست بدون هماهنگی بسا او برود که موفق نشد. اما در نهایت کوموله که می‌دیدنگه داشتن این معلم سوودی برایش ندارد بعد از ۳۰ماه اسارت آزادش کرد. در این ۳۰ماه زندانی ۴گروه ضدانقلاب شد؛ کوموله، دمکرات، و سوسیالیست‌های عراق.

به‌نظم کتاب برده‌سور کمتر از کتاب‌های شنام و عصرهای کریسکان توصیف و فضا سازی دارد؛ چرا؟
اول اینکه به‌خاطر گرانی کاغذ دوست نداشتم کتاب حجیم و گران شود. بعد هم در ۲کتاب قبلی به اندازه کافی فضای زندان را توصیف کرده بودم و اینجا واقعا تیزازی نبود دوباره تکرار کنم. جز این ممکن بود مخاطب گمان کند این توصیف‌های دوباره تنها برای این است که کتاب حجیم شود. مضاف بر این خود روایت‌ها به قدری جذاب است که نیازی به توصیف نداشته

شهادت رسیدند.

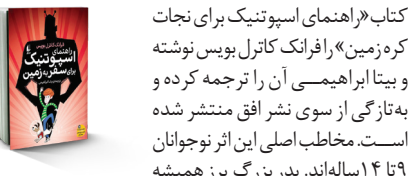

آدم‌داز از کنترل خارج می‌شود و این برای سیستم خطرناک‌است»
جذاب است اما شاید برای کیشین‌هایی در فضای مجازی»

در نقطه مقابل، گاهی خرده‌داستان‌هایی از شخصیت‌ها گفته می‌شود که اندازه‌است و به کمک آشنایی ما با فضای زندگی هر کدام‌مان می‌آید. این قصه‌ها مثل رابطه رضا و مادرش، ملیحه و همسرش، امینی و مشکلات خانه‌اش انداز و کافی است. شاید مخاطب فکر کند بخشی از آنها بی‌هوارها می‌شوند اما این تصمیمی است که مولف با هوشمندی تا خط پایانی کتاب گرفته است و به‌نظر نگارنده درست است. درست است به‌خاطر اینکه قسه در این زمان، طراحی فیلمیکی دارد که دقیقاً روی نمودار یک فیلم سه‌پرده‌ای جای می‌گیرد اما حرف نویسنده چیز دیگری است. درست همان حرفی که در خط پایانی اشاره کرده است. داستان رمان، داستان شخصیت‌ها و اندازه‌انجامشان نیست. داستان خانه است. خانه‌ای که در وسعت بزرگ‌ترش به سرنوشت جامعه‌ای است که همه ما با عادات و اخلاقی مختلف در نهایت دوستش داریم و در آن زندگی می‌کنیم. خانه‌ای که بالاخره از یکجایی باید برایش کاری کنیم تا اگر نقصی هم بود، حل شود. با تمام اینکه به‌نظر، هدف نویسنده همان چیزی است که در بالا اشاره شد ولی قسه هنوز در این زمان اولویت دارد. قسه دست‌شمارا می‌گیرد و با خود می‌برد. حتی زمان‌هایی که بسیار شعاری می‌شود قسه هنوز زنده است. شما با شخصیت‌ها از تطابق می‌گیرید و به سلیقه خود با هر کدامشان وارد مکاتیزم هم‌فکرات بنماری می‌شوید. خودتان را جای هر کدام می‌گذارید یا با هر کدام موافق می‌شوید. حتی در مواقعی که با شخصیتی دچار زاویه‌هستید حرفش را گوش می‌کنید و با بی‌صحتش می‌مانید. همه این اتفاقات را نویسنده زمانی رقم زده‌است که قسه‌اش را بی‌قبضات روایت کرده. قسه‌ای درست مانند یک دوربین مستند و هم‌طور که اشاره شد در ساختاری فیلمیک. روایتی با پیش‌داستان، حادثه محرک -مشکل چندراندته در جایی حوالی تهران- که البته می‌توانست پخته‌تر باشد اما در همین شکل کنونی هم کارش را انجام می‌دهد.

وینتر بن

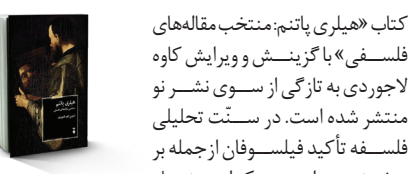
راهنمای اسپونتنیک

کتاب «راهنمای اسپونتنیک برای نجات کره زمین» را فرانک کاترل بویس نوشته و بیتا ابراهیمی آن را ترجمه کرده و به‌تازگی از سوی نشر آفق منتشر شده است. مخاطب اصلی این اثر نوجوانان تا ۹۱۴ساله. پدر بزرگ برز همیشه می‌گوید: «قبل از انجام هر کاری، فهرست تهیه کن.» برای همین وقتی برز با اسپونتنیک ملاقات می‌کند و آن بیگانه کوچولو به او می‌گوید: زمین در حال نابودی است، تصمیم می‌گیرد یک فهرست درست کند. اگر او بتواند ۱۰ چیز پیدا کند که ارزش انجام دادن داشته باشند، می‌تواند کتابی با عنوان راهنمای اسپونتنیک برای نجات کره زمین بنویسد و بعد زمین به چرخش خود به دور خورشید کوچولوش ادامه خواهد داد. اما او فقط تا آخر تابستان وقت دارد و اگر نتواند این راهنما را بنویسد، کار تمام است.

فرانک کاترل بویس، نویسنده و نمایشنامه‌نویسی است که جایزه‌های بسیاری را از آن خود کرده است. نخستین کتاب او برای بچه‌ها برنده کارنگی شد و سال ۲۰۱۲جایزه گاردین را گرفت. فرانک در سال ۲۰۱۱همراه دنی بویل، مراسم افتتاحیه المپیک لندن را طراحی کرد. نشر آفق با خرید حق انحصاری نشر اثر (کپی‌رایت) ناشر رسمی فرانک کاترل بویس در ایران به زبان فارسی است. این کتاب به بهای ۸۷هزار تومان منتشر شده است.

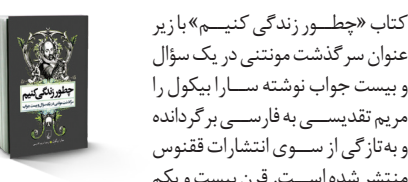
هیلری پانتیم

کتاب «هیلری پانتیم: منتخب مقاله‌های فلسفی» با گزینش و ویرایش کاوه لاجوردی به تازگی از سوی نشر نو منتشر شده است. در سنت تحلیلی فلسفه تأکید فیلسوفان از جمله بر روش‌نویسی است – که این مشتمل است بر تلاش برای تصریح به پیش‌فرض‌ها و صورت‌بندی دقیق استدلال‌ها. به‌علاوه، تعداد معتناهایی از نوشته‌هایی این سنت را می‌توان بدون پیش‌نیازی رسمی به‌دست گرفت و خواند. طبیعی است که خواننده‌های قبلی در موضوع و نیز میزانی از بحثگی فلسفی به‌طور کلی می‌توانند به درک بهتر بحث‌ها کمک کند و عجیب نیست که وقتی خالی‌الذهن سراغ متنی برویم، بعضی ظرایف از ما فوت بشود؛ اما بسیاری از کتاب‌ها و مقاله‌های فلسفه تحلیلی را می‌توان بالاستقلال خوانند و نوشه‌ای برگرفت. «پانتیم» از مهم‌ترین فیلسوفان سنت تحلیلی در قرن بیستم است و اثری از او –از جمله بعضی نوشته‌هایی که ترجمه‌شان در این مجلد آمده است- جریان‌ساز بوده و به واسطه سلوک فلسفی‌اش شهرتی دارد به‌خودستجش‌گری و تغییر‌دادن نظرها‌ی فلسفی‌اش.

بخش عمده کتاب «هیلری پانتیم» مشکلات است از ترجمه فارسی ۱۰مقاله فلسفی هیلری پانتیم: مقاله‌هایی که در بازه سال‌های ۱۹۶۰ تا ۱۹۹۰ منتشر شده‌اند. کتاب «هیلری پانتیم: منتخب مقاله‌های فلسفی» از سوی نشر نو در ۲۵۷ صفحه، به بهای ۱۱۰هزار تومان منتشر شده‌است.

چطور زندگی کنیم

کتاب «چطور زندگی کنیم» با زیر عنوان سرگذشت مونتنی در یک سؤال و بیست جواب نوشته سسارا بیکول را مریم تقدیسی به فارسی برگردانه و به‌تازگی از سوی انتشارات ققنوس منتشر شده است. قرن بیست و یکم سرشار از انسان‌هایی است که مملو از خویش‌اند. اگر به فضای مجیشی سری بزنید، با هزاران نفر روبه‌رو می‌شوید که مجذوب و شیفته شخصیت خود هستند و خواستار جلب توجه همه آنها فکر و ذکرشان تعریف از خودشان است. آنها خاتره‌نویسی و چت می‌کنند و از هر کاری که می‌کنند در صفحات اینترنت‌شان عکس می‌گذارند. این ایده – یعنی نوشتن درباره خود به‌منظور خلق آنه‌ای که مردم در آن به انسان بودن خود پی ببرند – همیشه وجود نداشت، بلکه باید ابداع می‌شد. بر خلاف بسیاری از ابداعات فرهنگی می‌توان این ایده را تنها به یک فرد نسبت داد: «میشل اکم دو مونتینی»، یک نجیب‌زاده و دولتمرد که از سال ۱۵۳۳ تا ۱۵۹۲ در منطقه‌ای در جنوب‌غربی فرانسه به نام «برگور»، زندگی می‌کرد. او این ایده را صرفاً با انجام دادن آن ابداع کرد. او برخلاف بسیاری از شرح‌حال‌نویسان زمان خود، شرح حال خود را به‌منظور ثبت موفقیت‌ها و دستاوردهای خود نوشت. او به نوشتن قطعاتی در باره دوستی، نامه‌ها، بی‌رحمی‌ها، تغییر رویه و… مبادرت کرد و در مجموع ۱۰۷ مقاله نوشت و به پرسش‌ش اخلاقی «سنان چگونه باید زندگی کند» پرداخت. این کتاب ۵۰۴صفحه‌ای به بهای ۱۲۵ هزار تومان منتشر شده‌است.

داستان ملال انگیز

کتاب «داستان ملال انگیز؛ از یادداشت‌های یک مرد سالخورده» نوشته آنتوان چخوف را آنتین گلکار به فارسی برگردانده است. نیکولای استیانوویچ، پروفسوری سرشناس، صاحب‌نشان‌ها و مدال‌های متعدد روسی و خارجی

است که از بی‌خوابی و دوره‌های ضعف ویرانگر رنج می‌برد. او در همه تاریکی زندگی می‌کند. نیکولای سعی می‌کند دلایل کاهش سرع جسمی و روانی خود را در مواجهه با بیماری نامشخص و

(طبق پیش‌فرض خودش)، مرگ قریب‌الوقوع را طی ۶ماه آینده تحلیل کند. او با دنیای اطرافش احساس بیگانگی می‌کند و قادر به برقراری ارتباط عاطفی با لیزا و کنیا (به‌ترتیب دختر و نامردی‌اش نیست، زیرا کاملاً از هم‌گسخته و از مشکلات خودش رنج می‌برد. چخوف، این کتاب را در سال ۱۸۸۸ تحت تأثیر مرگ برادرش، نیکولای نوشته است. آن را به‌عنوان یکی از ماندگارترین آثار چخوف توصیف کرده‌اند: «یک مطالعه نافذ در ذهن یک استاد پزشکی مسن و در حال مرگ». نشر ما بهی این اثر ۱۱۲صفحه‌ای را به بهای ۲۰ هزار تومان منتشر کرده‌است.